

Dagbehandeling voor mensen met bijzondere ziektebeelden

Na je **zinnvolle**, gezellige én ondersteunende **dag** weer **fijn** naar huis

Niet voor niets staan welzijn en behandeling, naast zorg en wonen, bovenaan het lijstje van wat Archipel doet. Ze dragen fors bij aan gewoon waardevol leven. Dat blijkt ook uit de inzet van dagbestedingscoaches Ilona Balk en Iris van den Hurk en hun collega's van dagbehandeling voor mensen met bijzondere ziektebeelden.

Lees meer over dagbesteding en dagbehandeling

Behoefte

Cliënten kunnen op verschillende manieren bij de dagbehandeling voor bijzondere doelgroepen terecht komen: “In het veld zijn we als expertisecentrum steeds bekender. We profileren ons ook. Verwijzingen lopen via de huisarts. Casemanagers en zorgtrajectbegeleiders bellen ons vaak en zorgen dan voor de verwijzing. Hun collega’s en praktijkondersteuners kunnen ons ook bellen voor advies of een rondleiding.”

Cliënten met Huntington, Korsakov, Gerontopsychiatrie+, maar ook jonge mensen met dementie en mensen met niet-aangeboren hersenletsel (NAH) met cognitieve problemen hebben baat bij de combinatie van welzijn en behandelingen, zien Ilona, Iris en hun collega’s. “We hebben alle bijzondere doelgroepen in de dagbehandeling, door elkaar. Iedereen heeft een eigen behandelplan. Maar door doelgroepen te combineren, koppel je mensen aan hun passie. Ze doen iets waar ze blij van worden.

Ze houden samen van koken of zwemmen en dan maakt het niet veel uit welk ziektebeeld je hebt. Zoals de maatschappij ook gewoon in elkaar zit.” Natuurlijk wordt de benadering op individuen afgestemd: “Er zijn twee dagen specifiek voor mensen met Huntington, in samenwerking met de poli. Zij hebben behoefte aan contact met lotgenoten, aan gezelschap van mensen die snappen dat eten moeizaam kan zijn door bewegingsproblemen. Maar op die dagen komen ook andere cliënten. Wat iemand wil, ligt niet alleen aan de fase van de aandoening, maar ook aan de persoon. De één heeft sporten nodig om aan doelen te werken en de ziekte even te vergeten, de ander vindt het prettig om met anderen erover te praten. Dus is het fijn dat we maatwerk aanbieden. Dat is letterlijk cliëntgericht, ja.”

“In het veld zijn we als expertisecentrum steeds bekender”

Iris van den Hurk

Ilona Balk,

Dagbestedingscoaches

“Kracht is ook dat mensen zich gehoord voelen en kunnen doen wat ze fijn vinden”

Binnen en buiten

Deze opzet van de dagbehandeling werpt z'n vruchten af, vinden Ilona en Iris: “Mensen weten ons makkelijk te vinden, de lijntjes zijn kort. We houden contact met mantelzorgers, kunnen open communiceren, ook met de casemanager of zorgtrajectbegeleider. Kracht is ook dat mensen zich gehoord voelen en kunnen doen wat ze fijn vinden; dat is welzijn. Dat geldt ook voor mantelzorgers die gewoon kunnen gaan werken of iets voor zichzelf doen, in de wetenschap dat de partner hier is. Partners van jongere mensen met dementie of met Huntington zijn vaak nog werkzaam, hebben gezinnen, drukke levens. Daarin kunnen wij wat betekenen. Voor de cliënt zelf ook; achteruitgang afremmen, sociale contacten behouden/onderhouden, je partner aan het einde van de dag iets te vertellen hebben: ‘Hoe was jouw dag?’”

De dagbehandeling met alle buitenlocaties speelt daarin een belangrijke rol: “Iedereen met cognitieve problemen heeft daarin keuze. Voor jongere mensen met dementie zijn er

voetbalclub Wilhelmina Boys in Best - de hele dag sporten - en Bed & Breakfast Beukenhof in Oostelbeers - tuin, moestuin, dieren verzorgen, wandelen in het natuurgebied. Landrijt als verpleeghuis kan confronterend zijn, een hoge drempel. Het is al een hele stap, na de impact van een diagnose of achteruitgang. Bij een voetbalclub of Bed & Breakfast binnenlopen voelt dan heel anders voor mensen met een behandelindicatie. Datzelfde geldt voor Campus Westenwind, met creatieve activiteiten en workshops. En natuurlijk voor Werk & Talent, de arbeidsmatige dagbesteding.”

Die buitenlocaties, eveneens met therapeutisch klimaat, werken breder dan dagbesteding: “Er kunnen ook behandelaars komen. Bij Wilhelmina Boys is dat de beweegagoog. Bij Beukenhof komt de psycholoog voor observatie, de logopedist voor een spraak-behandelgroep en de fysiotherapeut wandelt mee.”

Worden mensen slechter ter been, dan zijn de buitenlocaties lastiger: “Dan wordt het toch Landrijt, waar we het aanbod ook steeds aanpassen. Ook dat hangt af van wat cliënten willen. Een geheugentraining kan lastig worden door woordvindproblemen. We vinden ook nieuwe talenten; mensen die de mooiste schilderijen maken terwijl ze nog nooit hadden geschilderd. We zijn constant in beweging naar de vraag van de cliënt. Aan de andere kant; iets nieuws uitproberen kan ook een stimulans zijn. En dat is dynamisch.”

*“we vinden ook nieuwe talenten;
mensen die de mooiste
schilderijen maken terwijl ze nog
nooit hadden geschilderd”*

Complex maar tof

De dynamiek van dagbehandeling heeft ook last van de roosterproblemen en personeelstekort, geven Ilona en Iris toe: “Ja. Dat betekent soms clubs samenvoegen of een keer zwemmen overslaan, iets minder aandacht voor cliënten als we een vrijwilliger missen. Dan proberen we de ene week zwemmen niet te laten doorgaan, de andere week bijvoorbeeld bakken of koken. Zo proberen we dat eerlijk te verdelen. Ook dat is constant communiceren. Maar we zeggen niet makkelijk dat iets niet kan. Mantelzorgers moeten ook werken. We zijn er ook om hen te ontlasten. Die taak voelen we echt wel.” Voorop staat dat dagbehandeling altijd veilig en verantwoord moet zijn: “Ook omdat hier mensen komen met een bepaald omgangsplan, die een specifieke benadering nodig hebben, niet in een grote groep kunnen of niet alleen kunnen zijn. Daarvoor moeten er altijd twee mensen zijn.” Dat is complex: “Maar tof. Daarvoor zijn we dit werk gaan doen.”

Webinar **Zinvolle dag**

Op maandagmiddag 7 oktober organiseerde de Vereniging voor Gerontopsychiatrie het webinar Zinvolle dag voor alle medewerkers van Regionale- en Doelgroep ExpertiseCentra (RECs en DEC's) GP+. De collega's van Archipel DEC GP+ stelden, samen met het REC van Stichting Laurens, een interessant programma samen om van elkaar te leren. Een hoofdrol was weggelegd voor bewoners en hun ervaringen, tips, filmpjes en verhalen over welzijn, dagbesteding, dagbehandeling en daginvulling bij Laurens en Archipel.

[Klik hier voor de film over dagbehandeling die Archipel voor het webinar maakte](#)

Nederland telt drie landelijke Doelgroep Expertisecentra voor ouderen met complexe psychiatrische klachten, ofwel gerontopsychiatrie+. De Archipel DEC en de twee collega-DEC's van Atlant en Noorderbreedte bieden een combinatie van hooggespecialiseerde verpleeghuiszorg, dag- en poliklinische behandeling. Een DEC doet wetenschappelijk onderzoek, initieert promotieonderzoek, biedt plaats aan cliënten met een zeer complexe zorgvraag en werkt landelijk en regionaal samen met andere zorgaanbieders en ketenpartners.

Archipel is al Regionaal Expertisecentrum in de complexe aandoeningen Huntington en Korsakov.

